

Allegat LXXVIII

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej z wniosku p. Weissmana o zapobieżeniu wyniszczeniu lasów.

Sejm przekazał komisyi administracyjnej wniosek p. Weissmana, brzmiący jak następuje:

Wysoki Sejm uchwalić raczy, ponieważ to jest przedmiotem kultury krajowej:

1. Wzywa się c. k. Rząd aby ściśle przestrzegał dotychczas obowiązującą ustawę lasową, zarazem jednak:

2. aby zarządził rewizyę jej przepisów i zechciał przedłożyć Sejmowi projekt do nowej ustawy lasowej, któraby stosunkom krajowym więcej odpowiadała.

Wniosek ten ściąga się do szkód pochodzących z niszczącego gospodarstwa lasowego, a nie do szkód i przestępstw przez szkodników w lasach wyrządzanych, z tej więc strony do której się ściąga głównie zbadanym być powinien.

Że lasy bywają niepomahowane niszczone, i że zachodzi niebezpieczeństwo ogólnych ztąd szkód, zwłaszcza w okolicach górskich i piaszczystych, [niepodlega wątpliwości, przykłady są łatwe do dostarczenia, i mało kto zapewne nie zna takich wypadków, gdzie lasy w krótkim przeciągu czasu, w taki sposób są wycinane, iż z tego powodu wynikają straty niepowrotne, zmiana klimatycznych stosunków i elementarne szkody krajowe.

Czy prawo lasowe austriackie obowiązujące w Galicyi przewidywało takie wypadki, i podało środki aby im tamę położyć, to jest pytanie głównie wypływające z postawionego wniosku.

Prawo to w §§. 2—8, zawiera postanowienia według których władza powinna wglądać w podobne postępowanie zagrażające lasom zniszczeniem, przymuszać do zalesienia na powrót wyciętej przestrzeni lasu, obkładać karami pieniężnymi do wysokości 5 zł. a w razie nieposłuszeństwa do 10 zł. od morga; przestrzegać stosownego dokonywania wyrębów ze względu na własność sąsiada i na położenie gruntu, przyczem szczególna uwaga zwrócona jest na lasy górskie, i w tych razach kary oznaczone są od 20 do 200 zł, zaś w §. 22. wkłada ta ustawa na właścicieli większych lasów obowiązek utrzymywania uzdolnionych, przez Rząd za takich uznanych gospodarzy lasowych Zarządzenie planu gospodarstwa lasowego lub wpływanie bezpośrednio na takowy przez Władzę, tylko w lasach gminnych lub obciążonych serwitutami postanawia w §. 9tym

Mimo tak wyraźnych postanowień ustawy, zwiększa się podniecana przez liczne przedsiębiorstwa i spekulacye szkodliwa i niszcząca eksploatacyja lasów, tak że zgodnie z ustawą następne zalesienie wyciętych przestrzeni staje się albo przechodzącym siły właściciela, albo całkiem niepodobnym, a góry i wydmy

piaskowe pozostają zupełnie огоłoczone, co sprzeciwia się wręcz przepisom §. 6. ustawy zupełnego wycięcia zabraniającym, i wskazuje dowodnie, że przepisy ustawy nie są dość ściśle przestrzegane

Aby więc na bliższą przyszłość, wszelkimi możliwymi środkami zapobiedz większym szkodom zagrażającym pojedynczym okolicom i całemu krajowi, jest zupełnie na swoim miejscu aby c. k. Rząd wezwać o ściśle przestrzeganie obowiązującej ustawy lasowej.

Druga część wniosku p. Weissmana odnosi się do rewizji ustawy lasowej i żąda przedłożenia projektu nowej, więcej stosunkom krajowym odpowiadającej. Przy rozbiorze tej części wniosku nasuwa się pytanie, czyli dla zapobieżenia szkodliwej eksploatacji lasów zaprowadzone być mogą przepisy skuteczniej prowadzące do celu, bez naruszenia prawa własności. Ustawa bowiem lasowa stanowiąc o przypadkach w których władza ma prawo zapobiegać niszczącemu użytkowaniu z tej gałęzi gospodarstwa krajowego est obecnie i powinna być zawsze nader baczną aby niezaprowadzać ograniczeń kępujących właściciela w racjonalnem użytkowaniu ze swej własności. Ważne wskazówki ze względu na to coby uczynić można w tym przedmiocie obejmują rozprawy komisji złożonej przez Rząd w r. 1868 do zbadania jakieby reformy w ustawie lasowej dla Galicyi zaprowadzone być mogły, — w której to komisji ze strony Wydziału krajowego Członek Wydziału Haller, a ze strony Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego Członek komitetu tegoż Towarzystwa Strzelecki udział brali. Rozprawy tej komisji szczegółowo i pracowicie prowadzone, doprowadziły co do tych paragrafów ustawy lasowej, które zapobiedz mają wyniszczaniu lasów, tylko do takiego zformułowania zmian, że pozostawiając to samo oznaczenie przypadków w jakich władza miałaby prawo do działania, komisya proponowała podwyższenie kar na przekraczających z 1 na 5 a z 5 na 10 zł. od morga, przy czem z drugiej strony dla ułatwienia praktycznego wykonania proponowała termin 8letni zamiast 5letniego dla obowiązku zalesienia na nowo. W tym zaś razie jeśli kary okażą się bezskuteczne, proponowała komisya postępowanie z urzędu w celu naprawy złego, i dopełnienia na koszt właściciela wszystkiego co należy dla zadość uczynienia ustawie i powstrzymania dalszego niszczenia lasów.

Komisya o której mowa, wskazała także na niedostateczność władz, którym obecnie powierzonom jest wykonanie ustawy lasowej i proponowała z tego powodu inne organa do zadania tego usposobione.

Rozprawy jej podniosły, że istnieje dotąd znaczna niepewność co do samego oznaczenia co jest lasem, albowiem wykazy przygotowane przez kadastr nie dają dostatecznej co do tego pewności. Są grunta nazwane w kadastrze lasem które nim nie są, i nie kwalifikują się na las, może nim nawet nigdy nie były — objęte innym rodzajem uprawy gruntu jedynie na las byłyby przydatne. Ustanowienie osobnego kadastru lasowego, tymczasowo chociaż biorąc za podstawę pomiary kadastralne istniejące, wydawało się komisji pożądanem. Sądziła niemniej że istniejące w wielu lasach anklawy wielce przeszkadzające do dobrego gospodarstwa lasowego mogłyby być poddane pod obowiązkową kommassację, która zresztą w dawniejszem prawie lasowem, była nakazaną i tylko w Galicyi przeprowadzoną nie została. Doradzano zaprowadzenie nawet dla właścicieli mniejszych lasów obowiązku wspólnego utrzymywania zdolnych gospodarzy lasowych, jakich § 22. teraźniejszej ustawy tylko większym właścicielom lasów utrzymywać nakazuje. Życzono rozciągnąć obostrzenie teraz tylko do lasów gminnych zastosowane, dające możność do większej ingerencji władzy, także na lasy będące własnością korporacji i instytucyj, które zwykle nieudolnie zarządzane bywają. Wreszcie proponowano ulepszenia odnoszące się do obowiązku ludności w niesieniu pomocy przy pożarach leśnych i tępieniu owadów szkodliwych, do rozszerzenia nieco atrybucyi straży leśnej zaprzysiężonej, ku ściganiu złoczyńców leśnych, do uproszczenia postępowania przy dochodzeniu i karaniu szkód leśnych i zastosowania właściwszego kar do usposobienia tutejszych mieszkańców i t. d.

Wskazane tu przedmioty poruszone przez wyczerpujące rozprawy w komisji zajmującej się rewizją ustawy lasowej, i wnioski przez nią czynione służyć mogą za wystarczające objaśnienie, iż znajdują się ważne niedostatki w obowiązującej teraz ustawie lasowej, i spowodować to zdanie iż ustawa lasowa teraźniejsza powinna być poprawioną w wielu punktach i do obecnych stosunków kraju naszego lepiej zastosowaną.

Z tych powodów komisya administracyjna wnosi :

Wysoki Sejm zechce uchwalić :

1. Sejm wzywa c. k. Rząd o ścisłe przestrzeganie obowiązującej ustawy lasowej.
2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na najbliższej sesji przedłożył Sejmowi projekt nowej ustawy lasowej. stosunkom krajowym odpowiednej.

Grocholski
przewodniczący.

Paszkowski
sprawozdawca.

